

Til: Bilag til Direktionens budgetoplæg

Kopi til:

28. juni 2022  
Sagsnr.: 22/17738

**Kontaktperson:**  
Rikke Munch Hansen  
87535779  
rimh@syddjurs.dk

## **Notat om mellemkommunale betalinger på Sundhed og omsorg**

### **Baggrund:**

Formålet med notatet er at belyse den regnskabsmæssige udvikling i de mellemkommunale betalinger på Sundhed og omsorg i perioden 2018 til 2021 samt konsekvensen af opdateringen af regler for overførselsadgang, som blev besluttet af Byrådet den 18. december 2019.

Mellemkommunale betalinger omfatter kommunens betalinger til og fra andre kommuner når borgere vælger at modtage deres tilbud om plejebolig, sygepleje, hjemmepleje og træning med videre udenfor egen kommune. Betalerkommunen for den enkelte borger skal altid afholde udgiften uanset om borgeren modtager tilbuddet i egen kommune eller anden kommune.

Opdateringen af regler for overførselsadgang indebærer, at de mellemkommunale betalinger fra og med regnskab 2020 blev kategoriseret som styrbare udgifter med fuld overførsel af merudgifter og 3% 's overførsel af mindreudgifter. Mer-/mindreudgifter på de mellemkommunale betalinger var før 2020 finansieret fuldt ud af kommunekassen.

De mellemkommunale betalinger bliver, som resten af Sundhed og omsorg, reguleret i forhold til den demografiske udvikling. De seneste års forbrug tyder på, at den årlige regulering med den gældende budgettildelingsmodel ikke i tilstrækkelig grad har formået at tilpasse budgettet til den faktiske udvikling på området.

### **Udvikling i de mellemkommunale udgifter i perioden 2018-2022**

I notatet "Foranalyse vedr. regnskabsmæssig udvikling, udgiftsniveau samt demografi-model for Sundhed og omsorg", blev de mellemkommunale betalinger udpeget til at være et af de delområder, som har været udfordret de seneste år. Af nedenstående tabel ses, at nettoudgifterne er steget i perioden 2018 til 2020 samt, at den akkumulerede merudgift efter ændring af overførselsreglerne, har medført en merudgift ultimo 2021 på 9 mio. kr.

mio. kr.	Regnskab	Korr. budget	Restbudget	Akk. Overførsel
2018	11,77	10,4	-1,37	0
2019	12,98	10,51	-2,47	0
2020	15,73	10,78	-4,95	-4,95
2021	14,18	10,06	-4,12	-9,07

Nettoudgifterne til de mellemkommunale betalinger består af

- udgifter til Syddjurs borgere, som ønsker tilbud i anden kommune samt
- betalinger fra andre kommuner for borgere, der ønsker at få deres tilbud i Syddjurs kommune.

På baggrund af de faktiske bogførte udgifter og indtægter kan den gennemsnitlige udgift per borger, som modtager tilbud i andre kommuner samt den gennemsnitlige indtægt for borgere fra andre kommuner beregnes for perioden 2018 til 2021. Af tabellen nedenfor ses, at den gennemsnitlige pris Syddjurs betaler per borger udenfor kommunen er højere end den indtægt, som Syddjurs modtager for borgere fra andre kommuner.

kr.	Gns. indtægt	Gns. udgift
R2018	235.472	250.870
R2019	128.795	254.730
R2020	138.569	283.911
R2021	183.928	271.544

Det er ikke muligt at styre udgiften til Syddjurs borgere i andre kommuner, idet borgerne har frit valg til at vælge hvilken kommune, de ønsker at modtage plejetilbud fra. Det forholder sig anderledes vedrørende indtægter for borgere fra andre kommuner. Såfremt antallet af borgere fra andre kommuner falder, og dermed indtægten, vil Sundhed og omsorg heller ikke have udgiften til disse borgere på andre områder – for eksempel hjemmepleje- og sygeplejeområdet. Det vil sige de manglende indtægter modsvares af en mindre udgift.

Nedenstående tabel viser udviklingen i både antallet og den gennemsnitlige udgift per borger for Syddjurs borgere, som har ønsket at få deres tilbud i en anden kommune end Syddjurs.

#### Borgere i anden kommune

kr.	Antal	gns. pris	Udgift	Korr. budget	Restbudget
R2018	112	250.870	28.013.366	25.049.555	-2.963.811
R2019	103	254.730	26.210.767	25.328.894	-881.873
R2020	106	283.911	29.997.441	25.961.358	-4.036.083
R2021	101	271.544	27.425.961	25.442.473	-1.983.488

Det ses af tabellen, at merudgiften i 2020 primært skyldes en stigning i den gennemsnitlige udgift for de borgere, som modtog tilbud i anden kommune samtidig med, at der er en stigning i antal. Både antal og gennemsnitsudgift falder i 2021 i forhold til 2020.

Ses på udviklingen i både antal borgere samt den gennemsnitlige indtægt fra andre kommuner, som følge af, at borgerne har modtaget tilbud i Syddjurs, viser nedenstående

tabel, at antallet steg markant fra 2018 til 2019, mens gennemsnitsindtægten faldt. Omvendt fra 2020 til 2021, hvor antallet af borgere faldt markant, mens gennemsnitsindtægten per borger var højere i 2021 end i 2020.

#### Borgere fra anden kommune

kr.	Antal	gns. pris	Indtægt	Korr. budget	Restbudget
R2018	69	-235.472	-16.294.483	-14.651.626	1.642.857
R2019	103	-128.795	-13.227.930	-14.816.199	-1.588.269
R2020	103	-138.569	-14.268.165	-15.186.219	-918.054
R2021	72	-183.928	-13.242.806	-15.379.870	-2.137.064

Det kan konstateres, at den akkumulerede merudgift på 9,0 mio. kr. vedrørende de mellemkommunale betalinger skyldes

- en højere udgift til Syddjurs borgere, som modtog tilbud i andre kommuner end forudsat i budgettet. Jf. ovenfor skyldes merudgiften primært en stigning i den gennemsnitlige udgift per borger. Jf. ovenfor er det ikke muligt at styre denne udgift, i det borgerne har frit valg i forhold til, hvor de vil modtage deres pleje.
- en lavere indtægt fra andre kommuner vedrørende borgere, som modtog tilbud i Syddjurs Kommune end forudsat i budgettet.

Med opdateringen af regler for overførselsadgang, som blev besluttet af Byrådet den 18. december 2019 er de mellemkommunale betalinger blevet kategoriseret som styrbare udgifter med virkning fra regnskab 2020. Det medførte, at Sundhed og omsorg overførte en merudgift fra 2020 til 2021 på ca. 5 mio. kr., som er vokset til 9 mio. kr. ved overførslen fra 2021 til 2022. Hertil forventes i 2022 en yderligere merudgift på 4 mio. kr. Den akkumulerede merudgift vedrørende mellemkommunale betalinger vil ved udgangen af 2022 være steget til ca. 13 mio. kr., som med de gældende regler vil blive overført til 2023.

Det tyder på, at budgetterne til de mellemkommunale betalinger ikke i tilstrækkelig grad er tilpasset til den udvikling, der forbrugsmæssigt har været de sidste år. Før ændringen af overførselsreglerne blev der årligt foretaget en regulering af de mellemkommunale betalinger på baggrund af regnskabsresultatet.

Budgetterne er omfattet af budgettildelingsmodellen for Sundhed og omsorg, som i notatet "Foranalyse vedr. regnskabsmæssig udvikling, udgiftsniveau samt demografimodel for Sundhed og omsorg" blev vurderet til formodentligt ikke at kunne sikre et uændret serviceniveau for alle områder af Sundhed og omsorg, idet enhedsbeløbene er for lavt sat.

Som følge heraf, er der udarbejdet forslag til ny budgettildelingsmodel for Sundhed og omsorg, som blev behandlet i Sundhed og ældreudvalget den 8. juni 2022. De alternative modeller indeholder enhedsbeløb, der i højere grad afspejler de faktiske udgifter på området. Herudover indarbejdes sund aldring og mere differentierede enhedsbeløb per

aldersgruppe. Målet er, at der i budgetlægningen for 2023 anvendes en ny model så budgettet i højere grad afspejler den faktiske udvikling.